ซอฟต์แวร์
ศรันย์ ไมตรีเวช

เอ็กเซล 5.0
กับการสร้างแอพพลิเคชันของคุณเอง

สัมผัสกับโฉมหน้าของไมโครซอฟต์เอ็กเซล 5.0 ในมุมมองของการสร้างแอพพลิเคชันขึ้นเอง

บทความนี้จะแนะนำให้คุณรู้จักกับความเป็น Microsoft Excel จากมุมมองของการทำแอพพลิเคชันขึ้นเอง โดยสรุปสภาพแวดล้อมการพัฒนาโปรแกรม และกล่าวกว้าง ๆ เกี่ยวกับออปเจ็กต์โมเดลของเอ็กเซล

แน่นอนครับ หากคุณเป็นโปรแกรมเมอร์ที่คุ้นเคยกับวิชวลเบสิกดีอยู่ก่อนแล้ว บทความนี้น่าจะเป็นประโยชน์อย่างมากทีเดียว อย่างน้อยก็น่าจะก่อให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ขึ้นมา เมื่อได้ทราบว่าความเร็วในการพัฒนาซอฟต์แวร์ที่ทวีตัวขึ้นพรวดพราดอยู่แล้วเมื่อวิชวลเบสิกปรากฏโฉม จะได้เพิ่มเข้าไปอีกไม่รู้เท่าไหร่เมื่อแอพพลิเคชันของไมโครซอฟต์ทั้งหลายกำลังจะปฏิรูปตัวเองให้เป็นออปเจ็กต์ที่ถูกโค้ดได้ในสไตล์วิชวลเบสิก โดยมีเอ็กเซล 5.0 นี่แหละครับเป็นหัวแถว

แนะนำตัว

บัดนี้ไมโครซอฟต์เอ็กเซลเวอร์ชัน 5.0 ได้พาคุณก้าวเข้าสู่รูปแบบใหม่ในการพัฒนาซอฟต์แวร์โดยให้สภาพแวดล้อมที่คุณจะเขียนโค้ดเชิงวัตถุ (OOP-> Object-Oriented Programming) กับสเปรดชีตได้แบบเดียวกับที่เคยพัฒนาซอฟต์แวร์ทำนองนี้มาก่อน

เอ็กเซล 5.0 นี้ได้กระจายตัวเองออกเป็นออปเจ็กต์ย่อย 128 ชิ้นที่สามารถใช้โค้ดควบคุมได้ โดยโค้ดดังกล่าวจะอยู่ในภาษาแมคโครซึ่งเป็นของเอ็กเซลโดยเฉพาะ เรียกกันว่า "วิชวลเบสิกสำหรับแอพพลิเคชัน" (Visual Basic programming system, Application Edition รวมเรียกสั้น ๆ ว่า Visual Basic for Application) มันไม่ใช่คำสั่งแมคโครอย่างที่เคยรู้จักอีกต่อไป เมื่อศึกษาแล้วคุณจะทราบเองว่ามันไม่ต่างไปจากตัววิชวลเบสิกแท้สักเท่าไหร่

นอกจากนี้เอ็กเซลยังสนับสนุน OLE เวอร์ชัน 2.0 ซึ่งจะทำให้การเชื่อมโยงแอพพลิเคชันในเซต Microsoft Office เป็นไปได้ง่ายขึ้น แถมสนับสนุน WOSA (Windows Open Services Architecture) โปรโตคอลถ่ายข้อมูล ซึ่งมีทั้ง ODBC (Open Database Connectivity), MAPI (Microsoft's Messaging Applications Programming Interface) และ TAPI (Microsoft's Telephony Applications Programming Interface)

ตัววิชวลเบสิกสำหรับแอพพลิเคชันและการสนับสนุน OLE 2.0 ทำให้เอ็กเซลกลายเป็นผู้มีสภาพแวดล้อมอันเอื้ออำนวยการพัฒนาแอพพลิเคชันบนแพลตฟอร์มวินโดวส์ วินโดวส์เอ็นที รวมทั้งแมคอินทอชเป็นอย่างสูง

ตอนนี้เริ่มมีผู้ทดลองเยอะพอสมควรในต่างประเทศที่สร้างแอพพลิเคชันใช้เองจากเอ็กเซล แต่ในเมืองไทยผมไม่แน่ใจว่าจะมีใครเคยเห็นกันบ่อยแค่ไหน เมื่อนอกเขาไปถึงขั้นทำแอพพลิเคชันด้วยเอ็กเซลออกมาขายกันแล้วนะครับ ใช้ในกิจการสารพัดประเภทสารพันงานเสียด้วย เพราะความที่มันมีความยืดหยุ่นสูง คุณภาพคับแก้ว แถมยังใช้ง่ายในงานวิเคราะห์อีกต่างหาก เลยเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง ว่ากันว่าบริษัทต่าง ๆ ทั่วโลกกำลังเริ่มตื่นตัวให้ความสนใจการพัฒนาซอฟต์แวร์ใช้เองจากสภาพแวดล้อมของเอ็กเซลกันแล้ว ไม่ใช่แค่ใช้กันในรูปแบบสเปรดชีตเดิม ๆ อีกต่อไป แต่แพร่หลายกันทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นในแวดวงอุตสาหกรรม สถาบันเงินทุน งานวิศวกรรม โรงพยาบาล สถานศึกษา ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ประกันภัย การบัญชี ตลอดจนกระทั่งการดำเนินกิจการอื่น ๆ ทั้งหลาย เนื่องจากบริษัทห้างร้านและสถาบันต่าง ๆ เริ่มเห็นคุณค่าของการพัฒนาแอพพลิเคชันให้เหมาะกับตนเองกันมากขึ้น

มีเหตุผลอะไรถึงมาพัฒนากันบนสเปรดชีต?

การพัฒนาแอพพลิเคชันด้วยโค้ดในสเปรดชีตอาจเป็นเรื่องชอบกลในความรู้สึกของโปรแกรมเมอร์ส่วนใหญ่ แต่ต่อไปนี้จะเป็นประโยชน์น่าสนใจที่อาจดึงเราท่านมาร่วมวงอีกหน่วยหนึ่งก็เป็นได้

- ออปเจ็กต์ที่ควบคุมด้วยโค้ดได้ชุดใหญ่
- ภาษาโปรแกรมอันลือลั่นอย่างวิชวลเบสิก
- สนับสนุน OLE 2.0
- สนับสนุน WOSA โปรโตคอลถ่ายข้อมูล (ODBC, MAPI, และ TAPI)
- เป็นสเปรดชีตที่รันได้บนทุกแพลตฟอร์ม

ในตอนหน้าผมจะมาพูดถึงรายละเอียดในแต่ละหัวข้อที่กล่าวถึงไปแล้วนี้ ฉบับนี้เอากันสั้น ๆ ว่าด้วยโฉมหน้าของไมโครซอฟต์เอ็กเซลเวอร์ชัน 5.0 แค่นี้ก่อนก็แล้วกันนะครับ สวัสดี